

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03799/2018-ERU

V Praze dne 25. dubna 2018

Č. j. 03799-4/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-03799/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **PAVALEX s.r.o., se sídlem Na okruhu 488/27, Písnice, 142 00 Praha 4, IČO: 284 54 847**, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je společnost **PAVALEX s.r.o.**, se sídlem Na okruhu 488/27, Písnice, 142 00 Praha 4, IČO: 284 54 847 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 23. srpna 2018 v katastrálním území [REDAKCE], v ulici [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE], v blízkosti plynárenského, resp. energetického zařízení - středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona, k porušení plynárenského zařízení, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 4 000 Kč** (slovy: čtyři tisíce korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 11518.

O d ů v o d n ě n í

Dne 11. prosince 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ anebo „správní orgán“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení při provádění zemních

prací dne 23. srpna 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení, v katastrálním území [REDAKCE], v ulici [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE] (dále jen „místo stavby“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 novelizovaného energetického zákona s účastníkem řízení.

Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 5. února 2018 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 12745-6/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Proti protokolu o kontrole a kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování všech podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. 12745/2017-ERU (dále jen „kontrolní spis“), který byl převzat do správního spisu dne 23. dubna 2018, dospěl správní orgán k závěru, že veškeré podklady pro posouzení věci jsou dostačující a není pochyb o tom, že se předmětného jednání účastník řízení dopustil a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti a skutečnosti daného případu, tzn. skutková zjištění, o kterých nemá správní orgán důvodné pochybnosti, a proto správní orgán přistoupil podle ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že stavební a dokončovací práce na akci „Oprava kanalizace a vodovodu na ulici [REDAKCE] – [REDAKCE]“ (dále jen „stavební akce“) realizoval účastník řízení na základě smlouvy o dílo ze dne 15. června 2017 jako zhotovitel na straně jedné a jako objednatel je uvedena společnost Fine Line, s.r.o., se sídlem Praha – Žižkov, Kubelíkova 1224/42, PSČ 13000, IČO: 267 70 384 (dále jen „objednatel“).

Při provádění ručně kopané sondy za použití krumpáče (dále jen „zemní práce“) v místě stavby došlo dne 23. srpna 2017 k poškození plynárenského zařízení jeho proražením. Podle vyjádření účastníka řízení i objednatele mělo k události dojít tak, že zaměstnanec účastníka řízení [REDAKCE] prováděl za použití krumpáče ručně kopanou sondu v blízkosti plynovodní přípojky do domu č. p. [REDAKCE] z důvodu určení přesné polohy potrubí a při jeho obnažování došlo k jeho proražení.

Dne 10. července 2017 bylo provedeno společností GridServices, s.r.o., vytyčení plynárenského zařízení, a to za pomoci hledače typu RD 8000 s barevným vyznačením polohy středotlakového plynovodu v terénu, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení, číslo [REDAKCE] (dále jen „protokol o vytyčení“), ve kterém je mimo jiné uvedeno, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně.

Z kontrolního spisu vyplývá, že existence plynárenského zařízení v místě stavby, jeho umístění a jeho vedení byly účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známy.

Z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ, [REDAKCE] ze dne 23. srpna 2017, vyplývá, že poškození měl způsobit objednatel a že velikost otvoru v poškozeném místě plynárenského zařízení činí 0,9 cm².

Poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 16 m³ plynu po dobu 10 minut a nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny objednatelem.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Z ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se pro účely energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metry na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynovodu 1 metr na obě strany.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a v příčinné souvislosti, tak lze trestat pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není, na základě zjištěných okolností a skutečností vyplývajících z kontrolního spisu, pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl činnost, při které nedodržel podmínky pro provádění zemních prací v blízkosti plynárenského zařízení, a došlo k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán má tak za to, že účastník řízení je plně odpovědný za spáchaný přestupek.

Objednatel zaslal kontrolnímu orgánu své vyjádření ze dne 16. listopadu 2017, ze kterého vyplývá shora, jak k předmětnému skutku došlo. V podstatě obdobně se k události ve svém vyjádření vyjádřil i účastník řízení dne 29. listopadu 2017, s tím, že dodal, že cit.: „Plynovodní přípojka nebyla zapískována ani označena žlutou PE páskou. Jednalo se o přípojku provedenou protlakem“.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno, z podkladů obsažených v kontrolním spisu, který je součástí správního spisu, že účastník řízení věděl, že zemní práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho bezprostřední blízkosti, a přesto prováděl a prováděl zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení takovým způsobem, že došlo k jeho poškození. Z těchto okolností případu je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální odbornou péčí a opatrností.

Nad rámec shora uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností, bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy. V případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na shora uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k formálnímu naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastníka řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení právních povinností) zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání příslušného přestupku. Lze tak konstatovat, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 68 odst. 3 energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následku, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše uložené pokuty přihlížel správní orgán ke všem okolnostem a skutkovým zjištěním projednávaného případu.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37, § 38 a § 39 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 16 m³ plynu po dobu 10 minut, hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Skutečnost, že nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty, hodnotil správní orgán jako polehčující okolnosti (i) snahu řešení opravy poškození plynárenského zařízení, (ii) bezodkladné ohlášení poškození plynárenského zařízení, (iii) spolupráci s kontrolním orgánem při objasňování předmětného skutku, (iv) úhradu způsobené škody poškozené společnosti GasNet, s.r.o.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování.

Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení není evidován v rámci jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týká majetkových poměrů účastníka řízení, pak správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek (správní delikt) je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán vycházel „in concreto“ z veřejné části sbírky listin zveřejněné účastníkem řízení v obchodním rejstříku, dle které účastník řízení vykázal za rok 2016 čistý obrat ve výši [REDAKCE] Kč.

S ohledem na výše uvedené a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. při samé dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 0,1 % z maximální zákonné výše pokuty. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň může vzhledem k závažnosti přestupku plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělena ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

P o u č e n í

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jan Křepinský, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha